

Sygn. akt XV Ca 482/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Paszyńska-Michałowska

Sędziowie: SSO Agata Szlingiert (spr.)

SSO Krzysztof Godlewski

Protokolant: st.sekr. sąd. Agnieszka Graj

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 września 2015 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w G.

przeciwko I. K. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 17 grudnia 2014 r.

sygn. akt I C 184/14

1. oddała apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1200 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Agata Szlingiert Anna Paszyńska-Michałowska Krzysztof Godlewski

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 1 sierpnia 2013r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód(...)z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej I. K. (1) na rzecz powoda kwoty 29.120,71 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów sądowych w kwocie 365 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł oraz wydatku w kwocie 6,57 zł.

W uzasadnieniu wskazał m.in., że w dniu 9 listopada 2011r. strony zawarły umowę pożyczki na kwotę 35.000 zł, która zgodnie z umową miała być spłacana w miesięcznych ratach. W umowie strony postanowiły, że w razie opóźnienia w zapłacie powodowi należą się umowne odsetki karne, których wysokość ustalana jest uchwałą Zarządu (...) dla należności przeterminowanych zgodnie z Regulaminem (...). Od dnia 20 lutego 2006r. wysokość umownych odsetek dla należności przeterminowanych została ustalona w oparciu o oprocentowanie kredytu lombardowego ogłaszanego

przez NBP. Podniesiono, że na dzień wniesienia pozwu odsetki karne określone są w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, zaś w przypadku zadłużenia przeterminowanego, zgodnie z Regulaminem (...) z chwilą niespłacenia kredytu lub jego raty w terminie dokonywane przez pożyczkobiorców wpłaty są zaliczane przede wszystkim na pokrycie odsetek i kosztów, a dopiero w dalszej kolejności na kapitał pożyczki. Zgodnie z Regulaminem (...) w skład niespłaconej należności z tytułu umowy pożyczki wchodzi także koszty windykacji, w tym opłaty za upomnienia oraz wezwania do zapłaty. Wskazano, że pozwana, mimo zobowiązania wynikającego z umowy, nie regulowała rat pożyczki w ustalonych przez strony terminach, dlatego powód miał podstawę do wypowiedzenia umowy.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 12 września 2013r. sygn. akt VI (...) Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego (...) w L. uwzględnił w całości żądanie pozwu.

Pozwana I. K. (1) w sprzeciwie od nakazu zapłaty wskazała, że nie została poinformowana przez pracownika powoda o rzeczywistym koszcie pożyczki oraz, że ze względu na wiek i stan zdrowia nie była w stanie spłacać rat w wysokości przewidzianej w umowie pożyczki, dlatego płaciła je w niższej wysokości, na co powód wyraził zgodę. Wskazała, że powód wyraził zgodę na spłatę pożyczki w niższych ratach i dlatego wszczęcie egzekucji było przedwczesne. Podniosła także, że chce spłacić zadłużenie.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013r. Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego (...) w L. stwierdzając skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę nakazu zapłaty w całości przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu.

W dniu 7 marca 2014r. pełnomocnik powoda wniósł odpowiedź na sprzeciw wraz z pozwem na urzędowym formularzu oraz odpisami pełnomocnictwa wraz z dokumentami, z których wynika upoważnienie osób udzielających pełnomocnictwa do działania w imieniu powoda oraz dokumenty powołane w pozwie.

W uzasadnieniu podniesiono, że pozwana w sprzeciwie przyznała, iż nie dotrzymywała ustalonych umownie warunków spłaty pożyczki, co doprowadziło do wypowiedzenia umowy. Sytuacja finansowa pozwanej nie zwalnia jej z odpowiedzialności i spłaty zadłużenia wynikającego z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki, bowiem wierzyciel nie może swoim kosztem odpowiadać za błędną prognozę pożyczkobiorcy, co do swojej sytuacji finansowej w przyszłości. Oświadczył, że wbrew twierdzeniom pozwanej nie wyrażał zgody na odstąpienie od umownie ustalonych zasad spłaty należności - nie została podpisana ugoda, nie dokonano zmiany zapisów dotyczących spłaty należności. Podniósł, że skutecznie wypowiedział umowę, na skutek okoliczności spowodowanych przez pozwaną, co doprowadziło do postawienia całej niespłaconej należności w stan natychmiastowej wymagalności. Powód wskazał, iż określona umownie wysokość odsetek jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, które dopuszczają naliczanie odsetek w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w skali roku. Podniesiono, że wszelkie wpłaty dokonane przez pozwaną na poczet spłaty zadłużenia zostały uwzględnione i rozliczone, natomiast pozwana po dniu wniesienia pozwu nie dokonała wpłat, które uzasadniałyby ograniczenie roszczenia.

Na rozprawie w dniu 19 listopada 2014r., pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości i podniósł, że oprocentowanie kredytu i prowizja były lichwiarskie i że pozwana została wprowadzona w błąd co do kosztów kredytu i opierała się na doradztwie pośrednika, który działał na rzecz wierzyciela.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2014r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu:

1. zasądził od pozwanej I. K. (1) na rzecz powoda (...) z siedzibą w G. kwotę 29.120,71 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi za okres od dnia 1 sierpnia 2013r. do dnia zapłaty,
2. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.788,57 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę powyższego orzeczenia stanowią następujące ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne:

W dniu 9 listopada 2011r. (...) w G. oraz I. K. (2) (członek (...)) zawarli umowę pożyczki konsumenckiej na cele mieszkaniowe nr (...), w wysokości 35.000 zł na okres od dnia 9 listopada 2011r. do dnia 15 maja 2016r. Prowizja z tytułu udzielenia pożyczki wynosiła 4,94% kwoty pożyczki, tj. kwotę 1.730 zł, opłata przygotowawcza wynosiła 20 zł, a pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd Kasy wynoszącej w dniu zawarcia umowy 19,50% w skali roku, która zgodnie z umową mogła ulegać zmianom w przypadku zmian parametrów wskazanych w pkt 4 umowy, przy czym w umowie zastrzeżono, że maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. W pkt 8 umowy ustalono, że całkowity koszt pożyczki wynosi 19.765,82 zł, a rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosi 24,55%.

Zgodnie z umową pożyczkobiorca zobowiązana była do spłaty pożyczki poprzez dokonywanie comiesięcznych wpłat na rzecz powoda. Zgodnie z pkt 25 zawartej przez strony umowy w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia pobierane są odsetki według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

Zgodnie z punktem 28 ww. umowy, w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki, za co najmniej dwa okresy płatności (...) miał prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat.

Od 2013r. pozwana I. K. (1) zaczęła spłacać pożyczkę w kwotach po 620 zł miesięcznie, informując powoda o pogorszeniu się jej stanu zdrowia.

Pismami z dnia 30 kwietnia 2012r., z dnia 29 stycznia 2013r., z dnia 16 kwietnia 2013r. powód wzywał pozwaną do zapłaty zadłużenia z tytułu w/w pożyczki.

Pismem z dnia 10 czerwca 2013r. powód wypowiedział pozwaną umowę pożyczki, w związku z zaprzestaniem terminowej spłaty zobowiązania, z 30 dniowym okresem wypowiedzenia liczoną od dnia doręczenia wypowiedzenia. Wypowiedzenie doręczono pozwaną w dniu 13 czerwca 2013r.

Na dzień wniesienia pozwu zaległość z tytułu w/w pożyczki wynosiła: 29.120,71 zł, w tym: kapitał pożyczki w kwocie 28.548,41 zł, skapitalizowane odsetki umowne w kwocie 356,19 zł, skapitalizowane odsetki karne naliczone do dnia wymagalności w kwocie 4,37 zł oraz skapitalizowane odsetki karne naliczone od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu w kwocie 211,74 zł, po umniejszeniu o wpłatę w kwocie 1 zł.

Na dzień wniesienia pozwu odsetki karne określone zostały w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie następujących dokumentów: umowy pożyczki z dnia 9 listopada 2011r., deklaracji członkowskiej, regulaminu udzielania kredytów i pożyczek (...), statutu (...), uchwały (...), planu spłaty pożyczki, dowodu wpłat, akt pomocniczych VI Nc-e (...), wezwania do zapłaty z dnia 30 kwietnia 2012r. z potwierdzeniem nadania, wezwania do zapłaty z dnia 29 stycznia 2013r. z potwierdzeniem nadania, wezwania do zapłaty z dnia 16 kwietnia 2013r. z potwierdzeniem nadania, wypowiedzenia umowy z dnia 10 czerwca 2013r. z dowodem doręczenia, raportu spłaty należności, rozliczenia pożyczki, uchwały nr 4 z dnia 12 maja 2009r.

Sąd I instancji oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwaną, jako spóźniony zgodnie z art. 503§1 zd. 3 k.p.c. w zw. z art. 505³⁵ k.p.c. oraz art. 207§6 k.p.c. Uznano, że pełnomocnik pozwaną nie uprawdopodobnił, że pozwana nie zgłosiła go w sprzeczności (w uzupełnieniu sprzeciwu) bez swej winy, ani że w

sprawie nie zachodzą wyjątkowe okoliczności. W ocenie Sądu Rejonowego dowód ten przykładowo w zakresie okoliczności rzekomego wprowadzenia pozwanej w błąd co do rzeczywistych kosztów pożyczki byłby i tak nieprzydatny w niniejszym postępowaniu, skoro pozwana nie uchyliła się od swego oświadczenia woli rzekomo złożonego pod wpływem błędu i na fakt takiego uchylenia się nawet nie wskazywała.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy zważył, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż żądanie pozwu jest w całości zasadne.

Stronę powodową oraz pozwaną łączyła umowa pożyczki. Zgodnie z treścią art. 720§1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący pożyczkę zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Jak wynika z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2001/100/1081 ze zm.), ustawę tę stosuje się także do umów, na mocy których spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia swojemu członkowi kredytu w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą. Ww. ustawa od dnia 18 grudnia 2011r. została zastąpiona ustawą z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. 2014/1497 ze zm.), jednakże z mocy przepisu art. 66 ust. 1 nowej ustawy, do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2001/100/1081 ze zm.), jeżeli konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni.

Powód dochodził w niniejszym procesie zwrotu przedmiotu pożyczki, która pomimo wypowiedzenia nie została zwrócona. Dochodzone świadczenie było przez strony umówione i pozwany – zgodnie z art. 353§1 k.c., winien je spełnić, a powód, z mocy tego przepisu może domagać się jego spełnienia – także w procesie.

(...) w G. wywiązała się ze swego zobowiązania wobec pozwanej I. K. (2), natomiast pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania. Pozwana nie dokonywała w wyznaczonych terminach spłat wynikających z umowy pożyczki.

Zdaniem Sądu Rejonowego pozwana w złożonym sprzeciwie okoliczności tej nie zaprzeczyła wskazując jedynie, że powód wyraził zgodę na odstąpienie od umownie ustalonych zasad spłaty należności, któremu to twierdzeniu, powód zaprzeczył w toku procesu, a pozwana okoliczności przez siebie twierdzonej nie udowodniła.

Wskazano, że zgodnie z regułą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c., to na stronie pozwanej ciążył obowiązek wykazania tej okoliczności. W aktualnie istniejącym stanie prawnym nie rzeczą Sądu, lecz stron jest poszukiwanie i wskazywanie Sądowi źródeł i środków dowodowych zmierzających do wykazania prawdziwości twierdzeń o istnieniu bądź nieistnieniu określonych faktów.

Sąd Rejonowy wskazał, że pozwana nie przedłożyła w toku postępowania żadnego dowodu na to, że zostały zawarte jakiegokolwiek korzystne dla niej ustalenia dotyczące restrukturyzacji zaciągniętej u powoda pożyczki.

Ustosunkowując się do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu niezgodnego z prawem oprocentowania kredytu i prowizji, Sąd I instancji podniósł, że mająca w niniejszej sprawie zastosowanie ustawa z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2001/100/1081 ze zm.) określała wysokość maksymalnego oprocentowania, które mogła pobrać instytucja finansowa oraz sumy wszystkich kwot prowizji i opłat. Zgodnie z art. 7a w/w ustawy, łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub

wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń (w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4), nie może przekroczyć 5% kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego. Maksymalne oprocentowanie kredytu nie mogło przekroczyć – w skali roku – czterokrotności poziomu stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego. Jak wynika bowiem z art. 359§2¹ k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne).

W zawartej przez strony umowie pożyczki wskazano, że prowizja z tytułu udzielenia pożyczki wynosiła 4,94% kwoty pożyczki, tj. kwotę 1.730 zł, opłata przygotowawcza wynosiła 20 zł, dlatego też łączne koszty związane z zawarciem umowy o kredyt konsumencki wynosiły 1.750 zł, tj. 5% kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego. Zdaniem tego Sądu mieściły się w granicach ustawowych zakreślonych w przepisie art. 7a w/w ustawy.

Zgodnie z umową pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd Kasy wynoszącej w dniu zawarcia umowy 19,50% w skali roku, która zgodnie z umową mogła ulegać zmianom w przypadku zmian parametrów wskazanych w pkt 4 umowy, przy czym w umowie zastrzeżono, że maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Stopy kredytu lombardowego NBP w dacie zawarcia umowy wynosiły 6,00, co oznacza, że maksymalne oprocentowanie kredytu mogło wynosić 24%. W umowie oprocentowanie to określono na poziomie 19,50% w skali roku, ale nie więcej niż czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP i jak wynika z rozliczenia na k. 79 akt i z treści żądania pozwu ograniczenie to było przez powoda respektowane.

Sąd I instancji uznał twierdzenie strony pozwanej o niezgodnym z prawem i wręcz lichwiarskim oprocentowaniem kredytu i prowizji za niezgodne z rzeczywistym stanem.

O roszczeniu odsetkowym orzeczono na podstawie art. 481§1 i 2 k.c. oraz art. 482 k.c. i art. 359§2¹ k.c. Zgodnie z art. 481§1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże, gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (§2).

Zdaniem tego Sądu zgodnie z łączącą strony umową i ww. przepisami powołanymi powodowi przysługiwały odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. i §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 490). Ze względu na wynik procesu zasądzone od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.788,57 zł, na którą złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 365 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł, wydatek w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wydatek w kwocie 6,57 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana I. K. (1), zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niewłaściwym ustaleniu, że pozwana nie uzyskała zgody powoda na odstąpienie od ustalonych zasad spłaty należności, która została zaakceptowana przez powoda oraz, że nie została wprowadzona przez pracownika pożyczkodawcy w błąd poprzez niepoinformowanie, że rzeczywisty koszt pożyczki wynosił 22.042 zł,
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 217 oraz 227 k.p.c. i nie przesłuchanie pozwanej oraz naruszenie przepisów postępowania poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów i dowolną

ocenę materiału dowodowego w sytuacji, gdy Sąd I instancji pominął dowód z przesłuchania pozwanej i co się z tym wiąże nie uwzględnił wszystkich okoliczności istniejących w dacie zamknięcia rozprawy.

Mając na uwadze powyższe, pozwana domagała się:

- uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania,
- obciążenia powoda kosztami postępowania za obie instancje i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów opłaty sądowej od apelacji oraz kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje według norm przepisanych,
- zwolnienia pozwanej od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych od apelacji.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o:

1. oddalenie apelacji pozwanej,
2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej była bezzasadna.

Apelacja pozwanej zawiera wyłącznie zarzuty naruszenia prawa procesowego w postaci naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., 217 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. i sprowadza się do kwestionowania decyzji Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosku dowodowego w postaci przesłuchania pozwanej. Zarzut błędnych ustaleń faktycznych odnośnie tego, że pozwana nie uzyskała zgody powoda na odstąpienie od ustalonych zasad spłaty należności oraz, że została wprowadzona w błąd poprzez niepoinformowanie, że rzeczywisty koszt pożyczki wynosił 22.042 zł stanowił konsekwencję zarzutu nieprzesłuchania pozwanej.

W związku z powyższym należy podkreślić, że na rozprawie w dniu 19 listopada 2014r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanej. Pełnomocnik pozwanej, obecny na wskazanej rozprawie, nie wniósł zastrzeżenia do protokołu w przedmiocie oddalenia jego wniosku dowodowego. Tymczasem zgodnie z art. 162 k.p.c. strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy.

W judykaturze przyjmuje się, że celem regulacji z art. 162 k.p.c. jest pobudzenie inicjatywy stron w doprowadzeniu do szybkiego usunięcia dostrzeżonych przez nie naruszeń przepisów postępowania i umożliwienie sądowi niezwłocznego naprawienia błędu. Cel art. 162 k.p.c. byłby zatem trudny do osiągnięcia przy założeniu, że strona, która we właściwym czasie nie zgłosiła odpowiedniego zastrzeżenia, może powoływać się na rzekome uchybienia procesowe sądu pierwszej instancji dopiero po raz pierwszy w środku zaskarżenia. Strona nie może zatem skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania, dotyczącego oddalenia wniosków dowodowych, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 grudnia 2013 r. I ACa 784/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 237/06).

W rozpatrywanej sprawie pełnomocnik pozwanej nie złożył stosownego zastrzeżenia do protokołu, a zatem obecnie nie może powoływać się na to, że Sąd Rejonowy nie przesłuchał pozwanej poprzez zarzuty naruszenia art. 217 i 227 k.p.c.

W konsekwencji, Sąd Okręgowy uznał za niezasadny zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia

zebranego materiału. Zdaniem Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd Rejonowy w rozpoznawanej sprawie ocena materiału dowodowego odpowiadała wymogom przewidzianym przez ustawodawcę w treści wskazanego powyżej przepisu, albowiem – wbrew stanowisku apelującej- materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do dokonania ustaleń w zakresie zgody powoda na odstąpienie od ustalonych zasad spłaty należności ani też co do wprowadzenia w błąd co do rzeczywistych kosztów pożyczki. Trzeba nadto podkreślić, że zgodnie z punktem 33. umowy pożyczki z dnia 9 listopada 2011r., do zmiany umowy była wymagana forma pisemna pod rygorem nieważności, a sama pozwana wskazuje, że rzekoma zgoda była ustna. Tymczasem zgodnie z art. 76 zd. 1 k.c., jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi powinna być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy.

Zupełnie niezrozumiałe jest stanowisko pozwanej o wprowadzeniu w błąd co do kosztów pożyczki wynoszących 22.042 zł, skoro całkowity koszt pożyczki wynosił 19.765,82 zł (odsetki 18.015,82 zł, opłata przygotowawcza 20 zł i prowizja 1.730 zł), co zostało wprost wskazane w punkcie 8. umowy pożyczki z dnia 9.11.2011r. (k. 56 w zw. z k. 67-67v).

Reasumując, zarzuty sformułowane w apelacji nie podważyły prawidłowości zaskarżonego wyroku, a w konsekwencji apelacja – jako niezasadna - podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 99 i 391 §1 k.p.c. Skoro pozwana przegrała w postępowaniu apelacyjnym, zobowiązana jest do zwrotu powodowi kwoty 1200 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość została określona na podstawie przepisu § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).

Agata Szlingiert Anna Paszyńska- Michałowska Krzysztof Godlewski